

ZAKON

O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE REPUBLIKE SEVERNE MAKEDONIJE O UZAJAMNOM PRIZNAVANJU ODOBRENJA OVLAŠĆENIH PRIVREDNIH SUBJEKATA ZA SIGURNOST I BEZBEDNOST (AEOS)

Član 1.

Potvrđuje se Sporazum između Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Severne Makedonije o uzajamnom priznavanju odobrenja ovlašćenih privrednih subjekata za sigurnost i bezbednost (AEOS), sačinjen u Skoplju, 26. avgusta 2019. godine na srpskom, makedonskom i engleskom jeziku.

Član 2.

Tekst Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Severne Makedonije o uzajamnom priznavanju odobrenja ovlašćenih privrednih subjekata za sigurnost i bezbednost u originalu na srpskom jeziku glasi:

**SPORAZUM IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE REPUBLIKE
SEVERNE MAKEDONIJE O UZAJAMNOM PRIZNAVANJU ODOBRENJA
OVLAŠĆENIH PRIVREDNIH SUBJEKATA ZA SIGURNOST I BEZBEDNOST
(AEOS)**

Vlada Republike Srbije i Vlada Republike Severne Makedonije (u daljem tekstu: strane potpisnice),

Uzimajući u obzir važnost doprinosa koji olakšavanje trgovine ima na ekonomski razvoj;

Odlučivši da otklone prepreke u međusobnoj trgovini i da uspostave bliže trgovinske odnose;

Naglašavajući ulogu procesa usklađivanja sa EU u pogledu uzajamnog priznavanja programa AEO;

Rešivši da jačaju trgovinsko-ekonomske odnose i uzajamno razumevanje između strana potpisnica;

S obzirom na to da su strane potpisnice odlučne da unapređuju bezbednost u prometu roba koja ulazi ili izlazi sa teritorija njihovih država, bez ometanja trgovinskih tokova;

Prepoznajući da programi AEO primenjuju bezbednosne zahteve u skladu sa odgovarajućim zakonima država strana potpisnica, kao i međunarodno priznatim standardima bezbednosti i usaglašenosti datim u „SAFE Framework of Standards to Secure and Facilitate Global Trade” (u daljem tekstu Okvirni standardi bezbednosti - „SAFE Framework”);

Sporazumele su se o sledećem:

Član 1.

Oblast primene sporazuma i organi za sprovođenje sporazuma

Ovaj sporazum će se primenjivati na ovlaštene privredne subjekte za sigurnost i bezbednost (u daljem tekstu: AEOS) koji su odobrenje dobili na osnovu AEO programa u državama strana potpisnica.

U državi svake strane potpisnice AEOS koriste olakšice u odnosu na carinske kontrole, kao što je propisano u čl. 5. i 6. ovog sporazuma.

Za sprovođenje ovog sporazuma nadležni su:

- u Republici Srbiji: Ministarstvo finansija - Uprava carina
- u Republici Severnoj Makedoniji: Ministarstvo finansija – Uprava carina Republike Severne Makedonije

(u daljem tekstu: carinski organi).

Član 2.

Međusobno priznanje izdatih odobrenja za AEOS

U skladu sa ovim sporazumom, carinski organi država strana potpisnica međusobno priznaju izdata odobrenja za AEOS, pod uslovom da su zakonodavstvo i sprovođenje AEO programa država strana potpisnica u potpunosti usaglašeni.

Status usklađivanja i sprovođenja AEO programa države jedne strane potpisnice potvrđuje carinski organ države druge strane potpisnice, nakon sprovedenog postupka validacije.

Član 3.

Doslednost u sprovođenju AEO programa

U državi svake strane potpisnice obezbediće se da:

(a) standardi koji se primenjuju u svakom AEO programu ostanu usaglašeni u pogledu:

- kriterijuma za podnošenje zahteva;
- provere ispitivanja kriterijuma; i
- procesa odobravanja.

(b) carinski organ države svake strane potpisnice sprovodi svoj AEO program u skladu sa principima i standardima Okvirnih standarda bezbednosti - SAFE Framework.

Član 4.

Odobravanje statusa

Kriterijumi za odobravanje statusa AEOS su:

(a) odsustvo bilo koje ozbiljne povrede ili ponovljenih povreda carinskih i poreskih propisa, uključujući nepostojanje krivičnih dela koja se odnose na privrednu delatnost podnosioca zahteva;

(b) posedovanje visokog nivoa kontrole aktivnosti i protoka robe od strane podnosioca zahteva, kroz zadovoljavajuće vođenje poslovne evidencije, i po potrebi, evidencije o prevozu, koji omogućava odgovarajuće carinske kontrole;

(v) finansijska likvidnost, koja se smatra dokazanom ako podnositelj zahteva ima dobro finansijsko stanje, koje mu omogućava ispunjavanje obaveza, s obzirom na poslovne aktivnosti;

(g) odgovarajući sigurnosni i bezbednosni standardi, koji se smatraju ispunjenim ako podnositelj zahteva dokaže da preduzima odgovarajuće mere kako bi se obezbedila sigurnost i bezbednost međunarodnog lanca snabdevanja uključujući i oblasti fizičkog integriteta i kontrole pristupa, logističke procese i rukovanje određenim vrstama robe, proveru osoblja i identifikaciju svojih poslovnih partnera.

Član 5.

Olakšice za AEOS u pogledu deklaracija pre otpreme

Ako AEOS podnosi u svoje ime deklaraciju pre otpreme u obliku deklaracije ili deklaracije za ponovni izvoz, ne zahtevaju se dodatni podaci osim onih navedenih u tim deklaracijama.

Ako AEOS podnosi, u ime nekog drugog lica koje je takođe AEOS, deklaraciju pre otpreme u obliku deklaracije ili deklaracije za ponovni izvoz, ne zahtevaju se dodatni podaci osim onih navedenih u tim deklaracijama.

Član 6.

Povoljniji tretman za AEOS u pogledu procene i kontrole rizika

AEOS podleže manjem broju fizičkih ili dokumentarnih kontrola nego ostali privredni subjekti.

Ako AEOS podnese ulaznu sažetu deklaraciju ili deklaraciju za privremeni smeštaj ili ako je AEOS podneo obaveštenje i omogućio pristup podacima koji se odnose na njegovu ulaznu sažetu deklaraciju u njegovom računarskom sistemu, carinarnica prvog ulaska, ako je pošiljka odabrana za fizičku kontrolu, o tome

obaveštava AEOS. Obaveštenje se dostavlja pre nego što roba stigne u carinsko područje države strane potpisnice.

Obaveštenje iz stava 2. ovog člana stavlja se na raspolaganje prevozniku ako se razlikuje od AEOS iz stava 2. ovog člana, pod uslovom da je prevoznik AEOS i da je povezan sa elektronskim sistemima koji se odnose na deklaracije iz stava 2. ovog člana.

Obaveštenje iz stava 2. ovog člana ne dostavlja se ako može ugroziti kontrole koje treba izvršiti ili njihove rezultate.

Ako AEOS podnese deklaraciju za privremeni smeštaj ili deklaraciju pre dopremanja robe, carinarnica nadležna za prihvatanje te deklaracije za privremeni smeštaj ili deklaracije koja je podneta pre dopremanja robe, ako je pošiljka odabrana za carinsku kontrolu, o tome obaveštava AEOS. Obaveštenje se dostavlja pre dopremanja robe carinarnici.

Obaveštenje iz stava 5. ovog člana ne dostavlja se ako može ugroziti kontrole koje treba izvršiti ili njihove rezultate.

Ako su pošiljke koje je prijavio AEOS odabrane za fizičku ili dokumentarnu kontrolu, te kontrole se vrše po prioritetnom postupku.

Na zahtev AEOS, kontrole se mogu izvršiti na drugom mestu, a ne na mestu gde se roba mora dopremiti carinskom organu.

Obaveštenja iz st. 2 i 5. ovog člana ne odnose se na carinske kontrole o kojima je odlučeno na osnovu deklaracije za privremeni smeštaj ili deklaracije nakon dopremanja robe.

Član 7.

Izuzeće od povlašćenog tretmana

Povoljniji tretman iz člana 6. ovog sporazuma ne primenjuje se na carinske kontrole u vezi sa određenim nivoima povećane opasnosti ili obaveze kontrole utvrđene u drugim propisima.

Član 8.

Razmena informacija između strana potpisnica

Carinski organ države svake strane potpisnice može da, u opravdanim slučajevima, suspenduje jednu ili više povlastica za AEOS iz države druge strane potpisnice, o čemu je dužan obavestiti, u pisanoj formi, carinski organ države druge strane potpisnice, u roku od pet radnih dana od dana donošenja odluke o suspenziji, uz obrazloženje za donošenje takve odluke.

Carinski organi država strana potpisnica redovno će obaveštavati jedan drugog o svojim AEOS, što podrazumeva sledeće informacije:

- 1) naziv i adresu AEOS;
- 2) broj odobrenja AEOS;
- 3) trenutni status (aktivan, suspendovan, ukinut);
- 4) period tokom kojih je status promenjen;
- 5) datum od kog odobrenje proizvodi pravno dejstvo; i
- 6) organ koji je izdao odobrenje.

Razmena informacija će se obavljati putem Sistematske elektronske razmene podataka SEED, na nedeljnju nivou.

Član 9.

Zaštita profesionalne tajne i podataka o ličnosti

Podaci koje razmenjuju carinski organi država strana potpisnica uživaju zaštitu kao poslovne tajne i podaci o ličnosti, kao što je definisano u zakonima i propisima na teritoriji države strane potpisnice primaoca podataka.

Podaci iz stava 1. ovog člana ne šalju se drugim licima, osim carinskom organu države predmetne strane potpisnice, niti ih taj organ može koristiti u druge svrhe, osim onih koje su predviđene ovim sporazumom.

Član 10.

Konsultacije

Strane potpisnice će nastojati da u zajedničkom dogovoru reše probleme ili nedoumice koje proizilaze iz primene ovog sporazuma.

Ovaj sporazum može biti izmenjen samo uz pisanu saglasnost strana potpisnica.

Član 11.

Sprovodenje sporazuma

Najkasnije u roku od 90 dana od dana potpisivanja ovog sporazuma carinski organi država strana potpisnica sačinice protokol kojim će biti definisano uspostavljanje postupka validacije međusobnog priznavanja AEOS.

Član 12.

Završne odredbe

Ovaj sporazum podleže ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju, u skladu sa zahtevima predviđenim zakonodavstvom države svake strane potpisnice.

Svaka strana potpisnica će obavestiti drugu stranu potpisnicu, pismeno, diplomatskim putem, da je ispunjena neophodna zakonska procedura za stupanje na snagu ovog sporazuma.

Ovaj sporazum stupa na snagu trideset dana od dana kada je druga strana potpisnica primila obaveštenje iz stava 2. ovog člana.

Ovaj sporazum počinje da se primenjuje nakon sprovedenog postupka validacije u državama obe strane potpisnice, u skladu sa članom 2. stav 2. ovog sporazuma.

Sačinjeno u Skoplju, 26. avgusta 2019. godine u po dva primerka na srpskom, makedonskom i engleskom jeziku, s tim što svi tekstovi imaju podjednaku važnost. U slučaju neslaganja u tumačenju, merodavan je tekst na engleskom jeziku.

ZA VLADU

REPUBLIKE SRBIJE

ZA VLADU

REPUBLIKE SEVERNE MAKEDONIJE

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori”.

OBRAZLOŽENJE

I. Ustavni osnov za donošenje Zakona

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona je član 99. stav 1. tačka 4. Ustava Republike Srbije, prema kome Narodna skupština potvrđuje međunarodne ugovore kad je zakonom predviđena obaveza njihovog potvrđivanja.

II. Razlozi za potvrđivanje međunarodnog sporazuma

Ovim zakonom se omogućava sprovođenje dvostranog međunarodnog Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Severne Makedonije o uzajamnom priznavanju odobrenih statusa ovlašćenih privrednih subjekata i korišćenje olakšica u odnosu na carinske kontrole.

Uzajamno priznavanje AEO definisano je odredbom člana 27. stav 7. Carinskog zakona („Službeni glasnik RS”, broj 95/18), kojom carinski organ odobrava olakšice koje proizlaze iz statusa ovlašćenog privrednog subjekta licima osnovanim u zemljama ili na teritorijama van carinskog područja Republike Srbije, koja ispunjavaju uslove i obaveze definisane propisima tih zemalja ili teritorija, ako su ti uslovi i obaveze priznati u Republici Srbiji kao istovetni onima koji se odnose na ovlašćene privredne subjekte poslovno nastanjene na carinskom području Republike Srbije. Takvo odobravanje olakšica zasniva se na načelu reciprociteta, u skladu sa međunarodnim sporazumima. Stoga, navedena odredba Carinskog zakona je pravni osnov za uzajamno priznavanje AEO.

Ciljevi ovog Sporazuma su:

- unapređenje bezbednosti u prometu roba strana potpisnica;
- međusobno priznavanje odobrenih statusa ovlašćenih privrednih subjekata za sigurnost i bezbednost (AEOS) strana potpisnica, pod uslovom da su zakonodavstvo i sprovođenje AEO Programa strana potpisnica u potpunosti usaglašeni;
- korišćenje olakšica u odnosu na carinske kontrole, odnosno pojednostavljenja u pogledu deklaracije pre otpreme;
- povoljniji tretman u pogledu procene i kontrole rizika (podleže manjem broju kako fizičkih tako i dokumentarnih kontrola od drugih privrednih subjekata; na zahtev AEO kontrola se može izvršiti na nekom drugom mestu koje nije mesto gde se roba mora dopremiti carini).
- obaveza razmena informacija između strana potpisnica o svojim AEOS.

Ostvarenje navedenih ciljeva doneće bolje poslovne mogućnosti u obe države, unaprediti bezbednost u prometu robe koja ulazi i izlazi sa teritorija država strana potpisnica, bez ometanja trgovinskih tokova, kao i otklanjanje prepreka u međusobnoj trgovini.

III. Finansijske obaveze koje nastaju izvršavanjem međunarodnog sporazuma

Izvršenjem Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Severne Makedonije o uzajamnom priznanju odobrenja ovlašćenih privrednih subjekata za sigurnost i bezbednost (AEOS), ne stvaraju se nove finansijske obaveze za Republiku Srbiju.

IV . Procena finansijskih sredstava potrebnih za izvršavanje međunarodnog sporazuma

S obzirom da se izvršenjem Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Severne Makedonije o uzajamnom priznanju odobrenja ovlašćenih privrednih subjekata za sigurnost i bezbednost (AEOS), ne stvaraju finansijske obaveze za Republiku Srbiju, to za njegovo izvršavanje nije potrebno obezbediti sredstva iz budžeta Republike Srbije.